

Yine Öğretmen Yetiştiren Kuruluşlarda "Öğretmen Meslek Dersleri"

Cavit BİNBAŞIOĞLU

Eğitimci

Bu konuda kaçınıcı kez yazdığımı hatırlamıyorum. 1989 yılında Millî Eğitim Bakanı sayın Avni Akyol, yurt içinde yaptığı gezilerden edindiği izlenimlerle, Öğretmen Yetiştirme Danışma Kurulu toplantısında öğretmenin en önemli sorunu "Pedagojik Formasyon" (meslek dersleri) yetersizliği olduğundan söz etmişti (Akyol, 1989,s.47,48). 1991 yılında da Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Başkanı sayın Prof. Dr. Saim Kaptan, "Çağdaş Eğitim" dergisinin 163. sayısında "Öğretmen Yetiştirmede Alarm Zilleri Çalıyor" başlıklı bir yazı yazmıştı (Kaptan, 1991,s. 3). Sayın Kaptan, bu yazısında öğretmeni yetiştirecek öğretmenin niteliklerine değiniyordu.

O zaman bu iki yetkilinin sözlerini hareket noktası yaparak, "Öğretmen Yetiştirme Açısından Türkiye'de Eğitim Bilimleri Tarihi Üzerinde Bir Araştırma" ya girişmiştik. Araştırmam sonuçlandı ve 1995 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bastırıldı.

Bu araştırma, tarihsel boyutu ile, öğretmen yetiştirmenin çeşitli sorunlarını ortaya koyuyor ve tarihimizden gelen değerlere sahip çıkarak öğretmen yetiştirme ile ilgili önerilerde bulunuyordu. Bunların içinde "öğretmen meslek dersleri" önemli bir yer tutuyordu. Öğretmen yetiştiren kurumların üniversiteye devredilmesiyle ortaya çıkan olumsuzluklara dikkat çekiyordu (Binbaşioğlu , 1995, s.458,459).

Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından öğretmen yetiştiren kurumlarda yetiştirilecek öğretmenin okuyacağı "meslek dersleri"nin şikâyet edilmeyecek bir duruma getirilmesi beklenirken, eski öğretmen yetiştiren kurumlardaki meslek dersleri düzeyini tutturmak bir yana, mevcut düzeyi de altüst edilmiştir.

Bir sayın YÖK temsilcisi "Çağdaş Eğitim" dergisinin 241. sayısında yayımlanan "Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi" başlıklı yazısında "... Çağdaş öğretmen yetiştirme programlarında yer alan Öğretmen Planlaması,

Sınıf Yönetimi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Özel Öğretim Yöntemleri gibi alanları **önplana çıkararak** bir formasyon programı oluşturulmuştur."diyordu (Günçer, 1998,s.20).

Bu söz, yüreğimize biraz su serpmişti. Mevcudun üzerine yeni dersler konacak diye düşünüyorduk. Oysa, 1 Haziran 1998'de başlayacak ve 11 Aralık 1998'de bitecek "**İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Sertifika Programı**"ndan öğrendiğimize göre herhangi bir fakülteyi bitirmiş bir öğretmen adayının göreceği "öğretmen meslek dersleri" şunlardır:

	Teorik	Uygulama	Kredi
1. Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	3
2. Gelişim ve Öğrenme	3	0	3
3. Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	3	2	4
4. Türkçe Okuma-Yazma Öğretimi	2	2	3
5. Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi	2	2	3
6. Fen Bilgisi Öğretimi	2	2	3
7. Matematik Öğretimi	2	2	3
8. Türkçe Öğretimi	2	2	3
9. Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim	3	0	3
10. Okullarda Uygulama	2	6	5

Birkaç soru aklımıza takılıyor:

Yanlış değilse, 1998-1999 öğretim yılı başından itibaren, öğretmen yetiştiren fakültelerde "meslek dersleri" olarak bu dersler okutulacakmış. Bunların içinde eğitim ilke ve yöntemlerini tanıtan doğrudan "eğitim" ile ilgili bir ders yok. "Gelişim ve Öğrenme", fizyolojik ve psikolojik bir olgu olarak, hiç eğitime temas etmeden de öğretilir. Bu olgulara eğitimsel içerik kazandıracak olan "Eğitim Psikolojisi"dir. Oysa öğretmenin en önemli özellikleri ve ödevi okuyup yazdırma ve bir şey öğretmeden önce, "Çocuğu eğitmek"tir. 1848'de öğretmen okulları

açıldığı zaman bile, "Usul-i İfade ve Talim" dersi vardı. Buradaki "Talim", bugünkü anlamda "Eğitim" anlamına geliyordu.

Yoksa, çocukları hasta ettikten sonra, onların eğitimini öğretmene değil de, psikiyatlara mi havale edeceğiz? Herhalde TBMM, öğretmen yetiştiren kurumları üniversiteye devrederken "Öğretmen sadece, çocuklara bilgi öğretsin, eğitim yöntemlerini öğretmesin" diye devretmedi.

Kaldı ki bir şeyi öğretebilmenin de en önemli koşulu, öğretim ortamını düzenlemek öğretim ilke ve yöntemleri ile disiplin yöntemlerine ve araç gereç bilgisine sahip olmaktır. Bu da şimdiye kadar "Genel Öğretim Bilgisi" ya da "Genel Öğretim Yöntemleri" dersinde okutulurdu. Bu da ortadan kaldırılmıştır. Oysa, bu ders, ayrıca, öğretmene, bilimsel ve çağdaş bir öğretim görüşü kazandırır.

"Eğitim Sosyoloji" de öğretmen adayına içinde bulunacağı toplumu tanıtır; ona, bu topluma etki yapıcı bir güç kazandırır. Bu görev, öğretmenden alınıyor mu? Cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk, "Milletleri kurtaranlar, ancak ve ancak öğretmenlerdir." demişti.

"Eğitim Yöneticiliği" dersi kaldırılmış. Okulu ve eğitim örgütünü kim yönetecek? Bu öğretmen bir okul yöneticisi, bir eğitim yöneticisi olmayacak mı?

Öne çıkan "öğretim teknolojisi" bu programın neresinde?

Yeni programın en iyi tarafı, "Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim" diye bir ders

konması ve özel öğretimi içeren derslerdir. Resim, müzik ve beden eğitimi derslerinin öğretim yöntemleri yer almamış. İlköğretimde ve orta öğretimde bu dersleri kimler okutacak?

"Eğitim Psikolojisi" yerine, "Gelişim ve Öğrenme" dersi konmuş ise de, bu değişikliğin anlamı anlaşılmamaktadır.

1953 yılında 5. Millî Eğitim Şûrası'nın kararıyla öğretmen okullarından Pedagoji Tarihi, Pedagoji ve Özel Öğretim Yöntemleri dersleri kaldırılmıştı. Daha sonraki yıllarda bunların acısını çekmiştik. Öğretmen yetiştiren kuruluşların üniversiteye dönüştürülmesinde Ruh Sağlığı ve Rehberlik dersi de kaldırılmıştı. Şimdi de Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Yönetimi, Genel Öğretim Yöntemleri ve Eğitime Giriş dersleri kaldırılmış. Şu anda daha fazla bir şey söyleyemeyeceğim. Özel Öğretim Yöntemlerine dönüldüğü gibi, bir gün bu derslere de dönülebilir. "Hayırlı Olsun!...."